

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL CRAIOVA
SECȚIA I CIVILĂ

ÎNCHEIERE
Ședința publică de la
Instanța constituită din:
PREȘEDINTE
Judecător
Judecător
Grefier

Pe rol se află judecarea recursului formulat de recurenta-pârâtă împotriva deciziei civile nr., pronunțată de Tribunalul în dosarul nr., în contradictoriu cu intimații-reclamanți și având ca obiect obligație de a face.

La apelul nominal, au lipsit părțile.

Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care a învederat instanței următoarele: recursul a fost declarat împotriva unei decizii civile definitive; la termenul de judecată din data de recurenta-pârâtă a formulat o cerere de sesizare a Înalta Curte de Casație și Justiție cu dezlegarea unei chestiuni de drept.

Dezbaterile din ședința publică de la data de, au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

C U R T E A

Deliberând asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, constată următoarele:

I. Verificând admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod procedură civilă, se reține că:

1. De lămurirea modului de interpretare/aplicare a dispozițiilor art. 483 alin. (2) și art. 484 alin. (1) Cod procedură civilă depinde soluționarea cauzei, admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului urmând a fi reținută după cum dispozițiile art. 484 alin. (1) Cod procedură civilă se interpretează în sensul că instituie sau nu o excepție de la dispozițiile art. 483 alin. (2) Cod procedură civilă, raportat la art. 94 pct. 1 lit. h) Cod procedură civilă, respectiv de la caracterul definitiv și executoriu al hotărârilor pronunțate în cauzele având ca obiect desființarea de construcții, plantații sau a oricăror lucrări cu așezare fixă, inclusiv în ipoteza în care aceste cereri sunt formulate în temeiul art. 32 alin. 1 lit. b) din Legea nr. 50/1991.
2. Problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre.
3. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție.

II. Expunere succintă a procesului.

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei la data de sub nr. reclamationiiși prin împuternicit au chemat în judecată pe pârâta solicitând instanței ca, prin hotărârea pe care o va pronunța, să dispună desființarea lucrărilor executate de pârâta cu nerespectarea documentației tehnice – DTAC ce a stat la baza emiterii autorizației de construire nr. 1290/..... De asemenea, au solicitat că, în cazul în care pârâta nu va executa de bunăvoie cele dispuse de instanță prin hotărâre judecătorească, să fie autorizat să aducă la îndeplinire măsurile dispuse de instanță, cu sprijinul organelor de poliție, pe cheltuiala pârâtei, conform prevederilor art. 32 alin. 3 din Legea nr. 50/1991.

În motivarea cererii, reclamanții au arătat că la data de a fost emisă autorizația de construire nr., prin care a fost autorizată executarea lucrărilor de construire pentru schimbare destinație din anexă în spațiu prestări servicii – frizerie, coafură, cosmetică, consolidare, re compartimentare și reconfigurare fațade pentru corp C1- anexă parter, privind imobilul situat în mun. Craiova.

Au mai arătat că, urmare a verificării respectării autorizației de construire de către agenții de poliție din cadrul a fost întocmită Nota de constatare nr., iar împotriva pârâtei, proprietara imobilului, s-a dispus măsura sancționării cu amendă contravențională în cuantum de 50.000 lei, conform procesului-verbal seria NC nr., pentru fapta prevăzută de art. 26 alin. 1 lit. b) din Legea nr. 50/1991, întrucât, la controlul efectuat la data de la imobilul situat în s-a constatat nerespectarea documentației tehnice DTAC ce a stat la baza emiterii autorizației de construire menționate anterior. Prin același proces-verbal s-a dispus oprirea executării lucrărilor, intrarea în legalitate conform prevederilor legislației în vigoare, iar, în caz contrar, desființarea lucrărilor neautorizate.

Au menționat că până în prezent pârâta nu s-a conformat măsurii dispuse prin procesul-verbal nr.

Prin sentința civilă nr., pronunțată de Judecătoria în dosarul nr. a fost admisă excepția lipsei calității procesuale active a reclamantei invocată de pârâta.

A fost respinsă cererea formulată de reclamanta în contradictoriu cu pârâta ca fiind formulată de o persoană care nu are calitate procesuală activă.

A fost admisă cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul prin împuternicit în contradictoriu cu pârâta și a fost obligată pârâta să desființeze în termen de 60 zile de la data rămânerii definitive a sentinței lucrările executate la imobilul situat în cu nerespectarea documentației tehnice – DATC ce a stat la baza emiterii autorizației de construire nr. emisă de

A fost autorizat ca, în cazul în care pârâta nu se conformează celor dispuse de instanță prin prezenta sentință în termenul stabilit, să aducă la îndeplinire măsurile dispuse prin prezenta sentință pe cheltuiala pârâtei .

Împotriva acestei sentințe, a declarat apel pârâta criticând-o pentru netemeinicie și nelegalitate.

Prin decizia civilă nr., pronunțată de Tribunalul în dosarul nr., a fost respins, ca nefondat, apelul formulat de apelanta-pârâta împotriva sentinței civile nr. pronunțată de judecătoria în dosarul nr. în contradictoriu cu intimații-reclamanți și

Împotriva acestei decizii, a declarat recurs recurenta-pârâta, criticând-o pentru nelegalitate.

În motivarea recursului, pârâta a susținut, ca o chestiune prealabilă, admisibilitatea căii de atac exercitate, argumentând că, deși în dispozitivul deciziei recurate s-a consemnat că aceasta este definitivă, respectiva mențiune a fost făcută în considerarea disp. art. 483 alin. (2) Cod procedură civilă, fără a se avea în vedere că art. 94 alin. (1) lit. h) Cod procedură civilă face referire la litigiile având ca obiect obligația de a face în general, demolarea de construcții făcând parte din cadrul larg al acestui tip de obiect.

Recurenta a apreciat că, plecând de la dispozițiile art. 484, alin. 1 CPC, conform cărora „Recursul suspendă de drept executarea hotărârii în cauzele privitoare la desființarea de

construcții, plantații sau a oricăror lucrări cu așezare fixă, precum și în cazurile anume prevăzute de lege”, continuând cu alineatele următoare prin care este reglementată în detaliu procedura judecării unei cereri de suspendare, rezultă că scopul legiuitorului a fost acela de a stabili, pentru acele obligații de a face care privesc desființare de construcții, plantații sau a oricăror lucrări cu așezare fixă, dublul grad de jurisdicție, astfel că recursul declarat în cauza pendinte este prevăzut de lege.

În acest sens, a susținut și faptul că, istoric vorbind, legiuitorul a avut aceeași reglementare prin dispozițiile art. 300 din Codul de procedură civilă din 1865, rațiunea fiind aceeași, a caracterului definitiv și al prejudiciului mare pentru patrimoniul unei persoane al acelor obligații de a face care implică demolarea unor construcții, plantații sau lucrări cu așezare fixă.

Drept urmare, recurenta a opinat că, în ceea ce privește cauzele având ca obiect desființarea de construcții, plantații sau a oricăror lucrări cu așezare fixă, legiuitorul a înțeles să instituie un regim derogatoriu de la cel general al cauzelor având ca obiect obligație de a face, prevăzând și calea de atac a recursului, susținând că, într-o interpretare contrară, ar fi lipsite de sens dispozițiile art. 484 Cod procedură civilă, acestea reglementând, din punctul său de vedere, o excepție de la cadrul general al căilor de atac în materia obligațiilor de a face.

Cu privire la termenul de exercitare al căii de atac, recurenta a arătat că, atât la data formulării acțiunii introductive, cât și în prezent, indicarea în mod greșit de către instanță a termenului pentru exercitarea căii de atac constituie o cauză de repunere în termen din oficiu a căii de atac exercitate cu respectarea indicației greșite a instanței și a susținut că, în speță, lipsa mențiunii din hotărârea atacată cu privire la termenul de recurs de 30 zile reprezintă indicarea greșită a termenului, în sens larg.

În aceste condiții, a apreciat să se impune a se constata că a operat repunerea sa de drept în termenul de recurs de 30 zile, conform art. 485 coroborat cu art. 457 alin. (2) Cod procedură civilă, susținând că acesta ar curge de la data încheierii contractului de asistență juridică, respectiv 16.08.2021.

În continuare, recurenta a invocat critici privind modul de soluționare a excepției lipsei calității de reprezentant a și privind fondul cauzei, în raport de acestea solicitând admiterea recursului și, în principal, casarea deciziei civile recurate și trimiterea cauzei spre rejudecare, iar în subsidiar, în temeiul dispozițiilor art. 498 alin. 1 Cod procedură civilă, în ipoteza reținerii cauzei spre rejudecarea, să se dispună respingerea în totalitate a cererii de chemare în judecată.

Prin întâmpinarea formulată, intimații-reclamanți și au invocat excepția nulității recursului, iar în subsidiar au solicitat respingerea acestuia ca nefondat.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

La primul termen de judecată în fața instanței de recurs, respectiv la data de **recurenta-pârâtă** prin avocat a formulat o cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: dacă dispozițiile art. 484 alin. (1) Cod procedură civilă instituie o veritabilă excepție de la art. 483 alin. (2), prima parte Cod procedură civilă, raportat la art. 94 pct. 1 lit. h) Cod procedură civilă, adică de la caracterul definitiv și executoriu al litigiilor soluționate în apel și având ca obiect desființarea de construcții, plantații sau a oricăror lucrări cu așezare fixă.

În motivarea cererii, a susținut că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 519 Cod procedură civilă pentru admiterea cererii de sesizare, întrucât aceasta privește o chestiune de drept cu privire la interpretarea dispozițiilor 483 alin. (2) Cod procedură civilă, în sensul stabilirii intenției și scopului legiuitorului la momentul adoptării dispozițiilor art. 484 alin. (1) Cod procedură civilă, de interpretarea dată acestor dispoziții depinde soluționarea cauzei, respectiv stabilirea caracterului legal al prezentului recurs și chestiunea de drept în litigiu este una de noutate. A menționat că nu a identificat soluții în practica instanțelor de judecată din țară

cu privire la modalitatea de aplicare a acestor dispoziții, jurisprudența instanțelor locale fiind în sensul caracterului definitiv în apel și al acestor litigii.

Punctul de vedere al recurentei pârâte cu privire la problema de drept ce face obiectul sesizării, exprimat în cuprinsul cererii de recurs, a fost acela că legiuitorul a înțeles să instituie un regim derogatoriu de la cel general al cauzelor având ca obiect obligație de a face, prevăzând și calea de atac a recursului, dispozițiile art. 484 Cod procedură civilă instituind astfel o excepție de la cadrul general al căilor de atac în materia obligațiilor de a face.

Intimații-reclamanți și, prin consilier juridic, la termenul de judecată din data de, au solicitat respingerea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, apreciind că recursul este inadmisibil și că aceasta este o metodă de tergiversare a procesului având în vedere că hotărârea se află deja la executorul judecătoresc. Nu au depus la dosarul cauzei un alt punct de vedere scris.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată:

1. Redarea normei de drept interne ce urmează a fi supusă dezlegării Înaltei Curți de Casație și Justiție:

Art. 484 alin. (1) Cod procedură civilă: „*Recursul suspendă de drept executarea hotărârii în cauzele privitoare la desființarea de construcții, plantații sau a oricăror lucrări cu așezare fixă, precum și în cazurile anume prevăzute de lege.*”

Art. 483 alin. (2) Cod procedură civilă: „*2) Nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a) - j3), în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile pronunțate în materia protecției consumatorilor, a asigurărilor, precum și în cele ce decurg din aplicarea legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite. De asemenea nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului.*”

Art. 94, pct. 1, lit. h Cod procedură civilă: „*Judecătorii judecă: 1. în primă instanță, următoarele cereri al căror obiect este evaluabil sau, după caz, neevaluabil în bani (...) h) cererile privind obligațiile de a face sau de a nu face neevaluabile în bani, indiferent de izvorul lor contractual sau extracontractual, cu excepția celor date de lege în competența altor instanțe;*”

2. Redarea altor norme interne relevante:

Art. 29 Cod procedură civilă : „*Acțiunea civilă este ansamblul mijloacelor procesuale prevăzute de lege pentru protecția dreptului subiectiv pretins de către una dintre părți sau a unei alte situații juridice, precum și pentru asigurarea apărării părților în proces;*”

Art.30, alin.1 Cod procedură civilă: „*Oricine are o pretenție împotriva unei alte persoane ori urmărește soluționarea în justiție a unei situații juridice are dreptul să facă o cerere înaintea instanței competente;*”

Art. 32, alin. 1 Cod procedură civilă: „*(1) Orice cerere poate fi formulată și susținută numai dacă autorul acesteia: a) are capacitate procesuală, în condițiile legii; b) are calitate procesuală; c) formulează o pretenție; d) justifică un interes;*”

Art. 98, alin. 1 Cod procedură civilă: „*Competența se determină după valoarea obiectului cererii arătată în capătul principal de cerere;*”

Art. 194, lit. c Cod procedură civilă: „*Cererea de chemare în judecată va cuprinde: (...) c) obiectul cererii și valoarea lui, după prețuirea reclamantului, atunci când acesta este evaluabil în bani, precum și modul de calcul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori, cu indicarea înscrisurilor corespunzătoare (...).*”

Art. 32, alin. 1, lit. b din Legea nr.50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții: *„În cazul în care persoanele sancționate contravențional au oprit executarea lucrărilor, dar nu s-au conformat în termen celor dispuse prin procesul-verbal de constatare a contravenției, potrivit prevederilor art. 28 alin. (1), organul care a aplicat sancțiunea va sesiza instanțele judecătorești pentru a dispune, după caz (...) b) desființarea construcțiilor realizate nelegal.”*

3. Prezentarea jurisprudenței proprii instanțe:

La nivelul Curții de Apel Craiova, există practică unitară în privința calificării ca acțiuni în obligație de a face neevaluabile în bani a cauzelor având ca obiect solicitarea de desființare a construcțiilor sau lucrărilor realizate fără autorizație sau cu nerespectarea autorizației de construcție, formulată de organele care au aplicat sancțiunea în temeiul art.32, alin.1, lit. b din Legea nr.50/1991 și, în consecință, în privința reținerii inadmisibilității recursului declarat în aceste cauze, potrivit art. 483, alin. 2 rap. la art. 94, pct. 1, lit. h Cod procedură civilă.

Astfel, au fost identificate decizia civilă nr., pronunțată în dosarul nr., decizia civilă nr., pronunțată în dosarul nr., decizia civilă nr., pronunțată în dosarul nr., prin care recursurile au fost respinse ca inadmisibile, apreciindu-se că acțiunea introductivă privește îndeplinirea de către pârâți a unei obligații neevaluabile în bani, constând în desființarea construcțiilor realizate fără autorizație de construire, și intră în categoria celor prevăzute de art. 94 alin. (1) lit. h) Cod procedură civilă.

În considerentele acestor hotărâri, s-a argumentat că, în cazul cererilor care au vizat demolarea construcțiilor realizate de către pârâți fără autorizație de construire întemeiate pe art. 32 alin. 1 lit. b din Legea nr. 50/1991 și în care reclamanții au fost organele care au aplicat sancțiunea demolării construcției, raportul juridic dedus judecății are la bază săvârșirea unei contravenții, iar reclamanții acționează în temeiul legii, ca autorități publice, scopul principal fiind ca instanța să asigure conformarea contravenientului la cele stabilite prin procesul-verbal de constatare a contravenției. Drept urmare, s-a concluzionat că dreptul afirmat de reclamanți prin cererea de chemare în judecată nu este un drept patrimonial, situație în care obiectul cererii este neevaluabil în bani.

Practica judiciară de la nivelul Curții de Apel Craiova în acest tip de cauze s-a cristalizat în sensul menționat anterior ulterior întâlnirii reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii cu președinții secțiilor civile ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și ale curților de apel de la Curtea de Apel Oradea (6-7 iunie 2019) și pe baza argumentelor expuse de majoritatea participanților și consemnate în minuta întocmită cu ocazia acestei întâlniri.

Nu au fost identificate decizii în care problema aplicării dispozițiilor art.484, alin.1 Cod procedură civilă să fie ridicată distinct de cea a admisibilității sau inadmisibilității recursului declarat în cauzele privitoare la desființarea de construcții, plantații și a altor lucrări cu așezare fixă.

4. Prezentarea jurisprudenței naționale/a altor state/comunitară/a drepturilor omului apreciate a fi relevantă pentru dezlegarea problemei de drept supuse analizei :

Problema caracterului evaluabil sau neevaluabil în bani a cererilor având ca obiect obligarea la demolarea construcțiilor edificate fără autorizație de construire, formulate în temeiul art.32, alin.1, lit.b din Legea nr.50/1991 a făcut obiectul dezbaterilor a două întâlniri ale președinților secțiilor civile ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel, prima organizată la Curtea de Apel București, în perioada 11-12 mai 2017, iar cea de-a doua la Curtea de Apel Oradea, în perioada 6-7 iunie 2019, cu ocazia ambelor întâlniri opinia unanimă a participanților fiind în sensul că aceste cereri sunt neevaluabile în bani.

5. Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunilor de drept dezlegate:

În opinia completului, prima problemă de drept adusă în discuție prin sesizarea formulată este cea legată de admisibilitatea recursurilor declarate împotriva hotărârilor pronunțate în cauzele privitoare la desființarea de construcții, plantații sau a oricăror lucrări cu așezare fixă, interpretarea art.484, alin.1 Cod procedură civilă fiind în strânsă corelație cu art.483, alin.1 și 2.

Apreciem că, în acest tip de cauze, problema admisibilității sau inadmisibilității recursului nu poate fi rezolvată în mod univoc, impunându-se a fi analizată în concret, în funcție de caracterul evaluabil sau neevaluabil al acțiunii în cadrul căreia se solicită desființarea construcțiilor, plantațiilor sau a lucrărilor cu așezare fixă. De asemenea, considerăm că determinarea naturii evaluabile sau neevaluabile a litigiului trebuie realizată nu prin raportare la finalitatea acțiunii promovate – desființarea anumitor construcții, plantații sau a altor lucrări cu așezare fixă ori prin raportare la imobilele asupra cărora urmează a se resfrânge operațiunea de desființare, ci prin prisma dreptului ce se valorifică prin acțiunea promovată, urmând ca acțiunea să fie calificată drept evaluabilă, atunci când se valorifică un drept cu o valoare patrimonială și, respectiv, neevaluabilă, când dreptul pretins nu are o astfel de valoare.

Ca un argument în acest sens, avem în vedere, în primul rând, faptul că, din perspectiva art.29, 30 și art.194, lit. c Cod procedură civilă, obiectul cererii deduse judecătii, în raport de care se stabilește natura evaluabilă sau neevaluabilă a litigiului, este reprezentat de dreptul pretins, iar acesta poate să nu coincidă, în anumite situații, cu obiectul material al obligației de a face ce se cere a fi îndeplinită (obiectul material al acțiunii de desființare). Spre exemplu, în ipoteza cererii prin care proprietarul terenului solicită, în temeiul art.582, alin.2, lit.6 din actualul Cod civil, desființarea construcțiilor sau lucrărilor edificate de către o altă persoană pe terenul său, dreptul pretins este dreptul de proprietate asupra porțiunii de teren pe care construcțiile/lucrările au fost executate, iar acesta este distinct de obiectul material al desființării (construcțiile/lucrările ce se solicită a fi desființate).

De asemenea, avem în vedere și considerentele expuse de Înalta Curte de Casație și Justiție în decizia RIL nr.32/2008, referitoare la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 pct. 1, art. 2 pct. 1 lit. a) și b) și art. 282¹ alin. 1 din Codul de procedură civilă, în ceea ce privește caracterul evaluabil sau neevaluabil în bani al litigiilor civile și comerciale având ca obiect constatarea existenței sau inexistenței unui drept patrimonial, constatarea nulității, anularea, rezoluțiunea, rezilierea unor acte juridice privind drepturi patrimoniale, atât în situația în care este formulat capătul de cerere accesoriu privind restabilirea situației anterioare sau restituirea prestațiilor efectuate, cât și în situația în care nu este formulat acest capăt de cerere, în vederea determinării competenței materiale de soluționare în primă instanță a acestor litigii și a căilor de atac ce pot fi exercitate.

În motivarea acesteia decizii, Înalta Curte a reținut că :

„ Acțiunea are ca obiect, de regulă, protecția unui drept sau a unui interes pentru realizarea căruia calea justiției este obligatorie. Obiectul acțiunii se concretizează și nuanțează prin mijlocul procesual folosit, obiectul cererii de chemare în judecată constituind-l pretenția concretă a reclamantului ” . (...)

Întrucât dreptul subiectiv material constituie fundamentul acțiunii, fiind factorul configurator al acesteia, el impune și toate consecințele ce decurg de aici: calificarea acțiunii, determinarea competenței, alcătuirea completului, determinarea căii de atac.

Că atare, se poate afirma că dreptul subiectiv ce se cere a fi protejat în justiție "transferă" caracterul său patrimonial sau nepatrimonial litigiului însuși și, astfel, procesul va putea fi evaluabil în bani, ori de câte ori în structura raportului juridic de drept substanțial, dedus judecătii, intră un drept patrimonial, real sau de creanță.

În consecință, ori de câte ori pe calea acțiunii în justiție se tinde a se proteja un drept patrimonial, evaluarea obiectului litigiului este posibilă și necesară”.

Drept urmare, apreciem că, în cazul acțiunilor în cadrul cărora se solicită desființarea de construcții, plantații sau a oricăror lucrări cu așezare fixă, calificarea acestora, stabilirea obiectului lor și, în funcție de acesta, aprecierea caracterului patrimonial sau nu al litigiului trebuie realizată nu prin raportare la imobilele ce se solicită a fi desființate, ci prin raportare la dreptul ce se valorifică sau a cărui apărare se urmărește.

Sub acest aspect, trebuie avut în vedere și faptul că, în practică, se poate regăsi o diversitate de acțiuni, în cadrul cărora se solicită desființarea construcțiilor, plantațiilor, a altor lucrări cu așezare fixă sau care au o astfel de finalitate, unele dintre aceste acțiuni fiind evaluabile, iar altele neevaluabile.

Astfel, în cadrul acțiunilor având ca obiect servituți, pe care chiar legiuitorul le-a caracterizat la un moment dat ca neevaluabile în bani (art.3, lit.j din Legea nr.146/1997), se poate solicita sau se poate ajunge la desființarea construcțiilor, plantațiilor sau a altor lucrări cu așezare fixă, atunci când se invocă edificarea sau realizarea acestora cu nerespectare distanței minime (art.612, 613 sau 615 din Noul Cod Civil/art. 610, 607-608 sau 612-614 C.civil de la 1864). Toate aceste cereri se încadrează în dispozițiile art.94, pct.1 lit.e Cod procedură civilă și sunt expres exceptate de legiuitor de la calea extraordinară de atac a recursului, potrivit art.483, alin.2, astfel că art.484, alin.1 CPC nu-și găsește, cu certitudine, aplicarea în cazul lor și nici nu s-ar putea considera că ar institui o excepție de la caracterul executoriu al hotărârilor pronunțată în această materie.

În schimb, există o serie de acțiuni cu un incontestabil caracter patrimonial în cadrul cărora se poate solicita desființarea construcțiilor, plantațiilor sau a altor lucrări cu așezare fixă, cel mai frecvent întâlnite fiind cele prin care proprietarul terenului, în virtutea accesii imobiliare artificiale, solicită ridicarea construcțiilor sau plantațiilor realizate de către o altă persoană pe terenul proprietatea sa. În cazul în care un astfel de petit este formulat ca un accesoriu al unei cereri principale în revendicare nu se ridică discuții legate de admisibilitatea recursului, însă apreciem că și în situația în care cererea de desființarea a construcțiilor, plantațiilor sau a altor lucrări cu așezare fixă este una de sine-stătătoare, litigiul este unul evaluabil, dat fiind că accesiunea nu se încadrează în categoria acțiunilor exceptate de la parcurgerea căii extraordinare de atac a recursului, prevăzute de art.94, pct.1, lit. a-j3CPC, iar ceea ce se urmărește în cadrul acestor acțiuni este protejarea și valorificarea dreptului de proprietate, drept cu conținut patrimonial.

Tot o acțiune evaluabilă este, în opinia completului, cea în cadrul căreia se solicită desființarea construcțiilor sau a altor lucrări cu așezări fixă ca modalitate de reparare în natură a prejudiciului produs unui proprietar prin blocarea căii publice de acces de către un proprietar învecinat, ca urmare a edificării unei împrejurimi dincolo de limitele proprietății sale. Față de calificarea unui astfel de acțiuni ca una în răspundere civilă delictuală, apreciem că admisibilitatea recursului și incidența art.484, alin.1 CPC nu pot fi puse în discuție.

În ceea ce privește acțiunile în cadrul cărora se solicită desființarea construcțiilor sau lucrărilor pe temeiul art.32, alin.1, lit.b din Legea nr.50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cum este acțiunea de față, în acord cu majoritatea participanților la întâlnirea reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii cu președinții secțiilor civile ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și ale curților de apel (Curtea de Apel Oradea, 6-7 iunie 2019), apreciem că ceea ce urmărește prin solicitarea de desființare a construcțiilor realizate fără autorizație de construcție sau cu nerespectarea autorizației nu este valorificarea unui drept patrimonial, ci se pune doar problema exercitării unei atribuții prevăzute de lege de către organele care au aplicat sancțiunea contravențională, ca autorități publice, în scopul de a se asigura conformarea contravenientului la cele stabilite prin procesul-verbal de constatare a contravenției, astfel că acțiunea, încadrându-se în categoria cererilor în obligație de a face neevaluabile, este exceptată de la parcurgerea căii de atac a recursului, în aceste condiții nepunându-se problema aplicării art. 484, alin.1 CPC.

Nu împărtășim punctul de vedere conform căruia art.484, alin.1 CPC se aplică în toate cauzele privitoare la desființarea de construcții, plantații sau a oricăror lucrări cu așezare fixă,

indiferent de temeiul lor juridic, în virtutea principiului *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*. Este adevărat că art.484, alin.1 CPC folosește sintagma „în cauzele privitoare la”, ceea ce ar putea conduce la concluzia că nu trebuie făcută distincție în aplicarea acestui articol în funcție de temeiul juridic sau de calificarea juridică dată acțiunii în cadrul căreia se solicită sau se dispune desființarea de construcții, plantații sau a oricăror lucrări cu așezare fixă. Însă, din punctul de vedere al completului, efectul suspensiv de drept de executare reglementat de art.484, alin.1 CPC se poate produce numai în cadrul unui recurs admisibil și, așa cum s-a arătat anterior, există o serie de acțiuni având ca finalitate desființarea de construcții, plantații sau a altor lucrări cu așezare fixă, în cazul cărora hotărârile pronunțate sunt exceptate expres de legiuitor de la calea de atac a recursului (servituțiile).

În concluzie, opinia completului este în sensul că art.484, alin.1 Cod procedură civilă nu instituie o excepție de la dispozițiile art.483, alin.2, rap. la art.94, pct.1, lit.h CPC, respectiv de la caracterul definitiv și executoriu al hotărârilor pronunțate în cauzele având ca obiect desființare de construcții, plantații sau a oricăror lucrări cu așezare fixă, întrucât această normă procedurală se aplică numai în situația în care recursul este unul admisibil, iar admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului în cauzele de acest tip trebuie apreciată în funcție de caracterizarea lor ca fiind evaluabile sau neevaluabile în bani, prin prisma obiectului cererii deduse judecății și a calificării acțiunii. Apreciem că acțiunea prin care, în temeiul art.32, alin.1, lit.b din Legea nr.50/1991, organul care a aplicat sancțiunea contravențională solicită instanței desființarea construcțiilor sau lucrărilor executate fără autorizație sau cu nerespectarea autorizației este una în obligație de a face neevaluabilă în bani, ce se încadrează în disp.art.94, pct.1, lit.h CPC și, în consecință, art.484, alin.1 CPC nu este aplicabil în cazul acesteia.

Având în vedere argumentele prezentate anterior, Curtea, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod procedură civilă, va constata admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Art. 484, alin. (1) Cod procedură civilă se interpretează în sensul că instituie o excepție de la dispozițiile art. 483 alin. (2), rap. la art. 94, pct. 1 lit. h) Cod procedură civilă, respectiv de la caracterul definitiv și executoriu al hotărârilor pronunțate în cauzele având ca obiect desființare de construcții, plantații sau a oricăror lucrări cu așezare fixă, inclusiv în ipoteza în care aceste cereri sunt formulate în temeiul art. 32, alin.1, lit. b) din Legea nr. 50/1991.

În baza dispozițiilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă, va suspenda judecarea recursului până la pronunțarea hotărârii prealabile de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:

Admite cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție cu pronunțarea unei hotărâri de rezolvare a unei chestiuni de drept.

În baza art. 520, alin. (1) Cod procedură civilă, sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție cu dezlegarea următoarei chestiunii de drept ce privește admisibilitatea recursului declarat în cauză:

Art. 484, alin. (1) Cod procedură civilă se interpretează în sensul că instituie o excepție de la dispozițiile art. 483 alin. (2), rap. la art. 94, pct. 1 lit. h) Cod procedură civilă, respectiv de la caracterul definitiv și executoriu al hotărârilor pronunțate în cauzele având ca obiect desființare de construcții, plantații sau a oricăror lucrări cu așezare fixă, inclusiv în ipoteza în care aceste cereri sunt formulate în temeiul art. 32, alin.1, lit. b) din Legea nr. 50/1991.

În baza 520, alin. (2) Cod procedură civilă, suspendă judecata recursului formulat de recurenta-pârâtă împotriva deciziei civile nr. pronunțată de Tribunalul în dosarul nr. în contradictoriu cu intimații-reclamanți și până la soluționarea sesizării de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

• Cu recurs, pe toată durata suspendării, în ceea ce privește această măsură.
Pronunțată în conformitate cu art. 402, teza finală Cod procedură civilă, astăzi

Președinte,

Judecător,

Judecător,

Grefier,

Red. Jud.

4 ex data: